

Ruimte Vlaanderen

Demografische uitdagingen
Brussel en brede rand

Stadsregionale ontwikkeling

Peter Cabus

Ruimte Vlaanderen

I. Demografische uitdagingen 2015-2060 Brussel en de rand

II. Een sterke stad en een sterke stadsregio

III. Stadsregionale- en gebiedsontwikkeling:

- GRUP VSGB
- Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
- T.OP Noordrand
- Intergewestelijke samenwerking

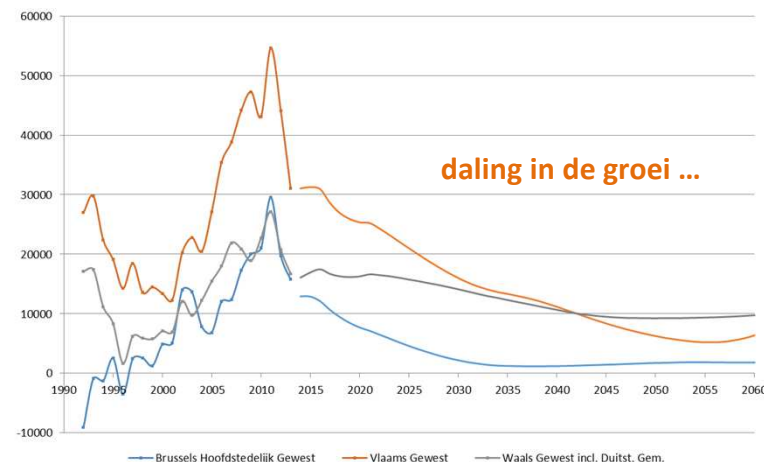
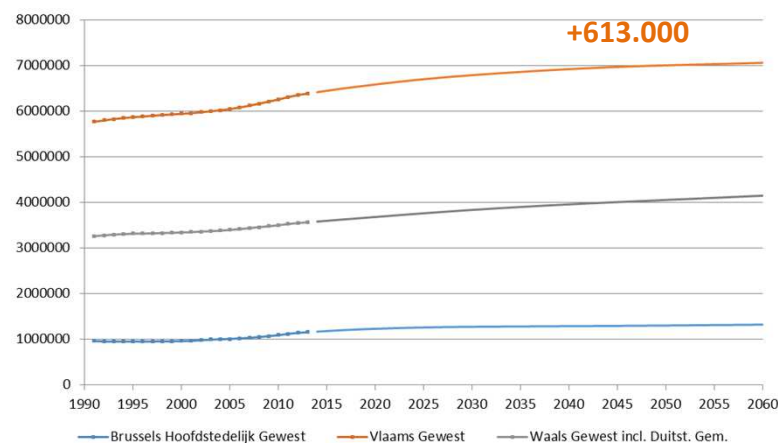

I. Demografische uitdaging 2015-2060

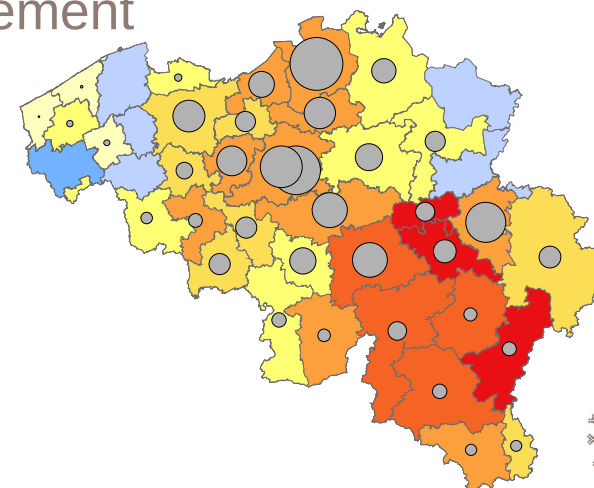
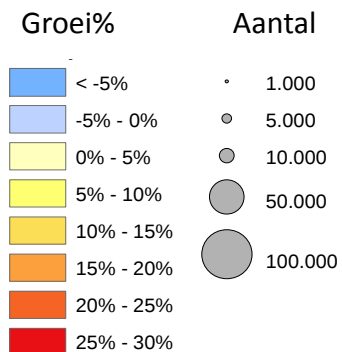
Bevolking: toename en groei in elk Gewest

Hoeveel?

Regionale dynamiek per arrondissement

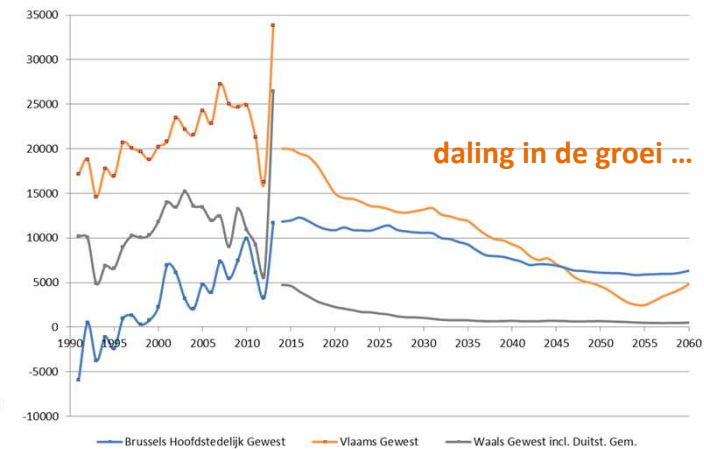
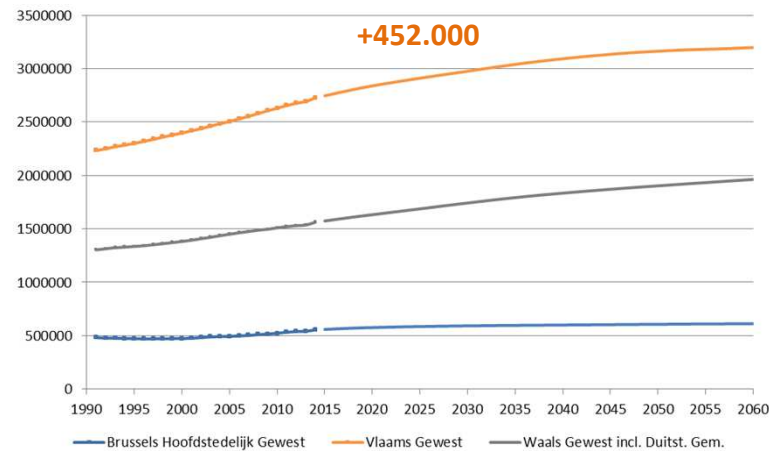

I. Demografische uitdaging 2015-2060

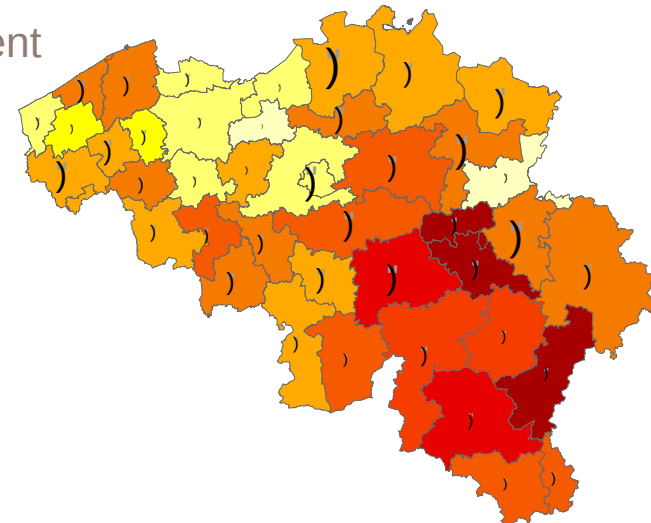
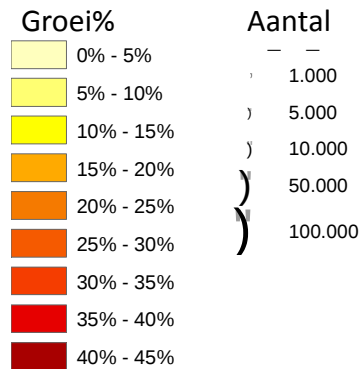

Hoeveel?

Gezinnen: toename en groei in elk Gewest

Regionale dynamiek per arrondissement

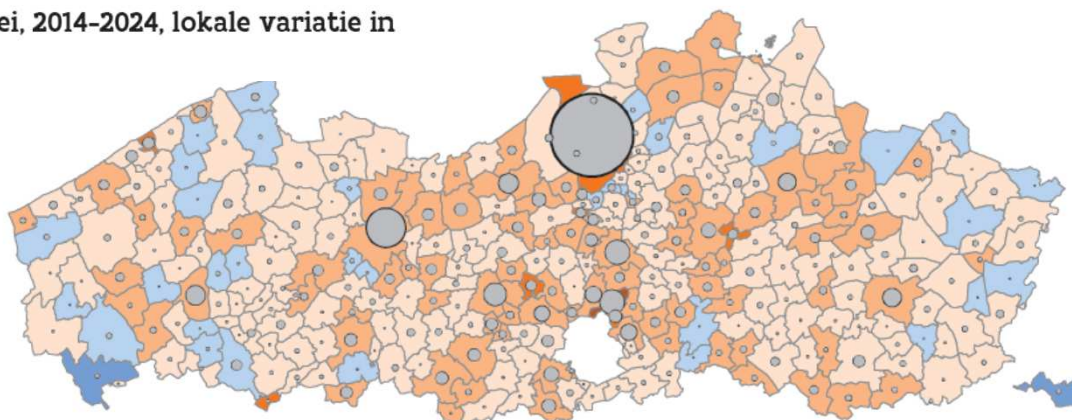
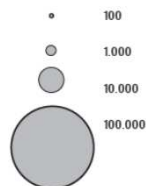
I. Demografische uitdaging 2015-2060

Waar?

Relatieve en absolute bevolkingsgroei, 2014-2024, lokale variatie in het Vlaamse Gewest

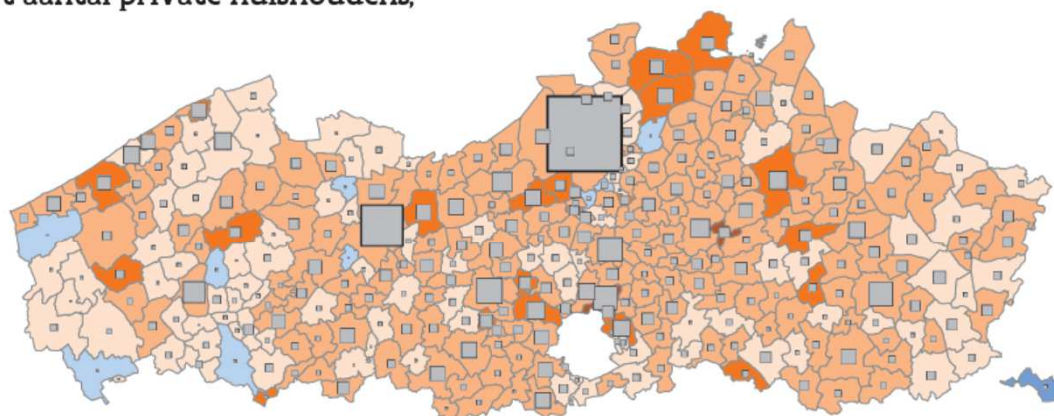
- > + 15% (1)
- + 10-15% (8)
- + 5-10% (89)
- + 0-5% (174)
- 5-0% (33)
- < - 5% (2)

Bron: ADS, SVR-bewerking; SVR-Bevolkingsprojecties 2015-2030.

Relatieve en absolute groei van het aantal private huishoudens, 2014-2024, lokale variatie in het V

- > + 15% (2)
- + 10-15% (24)
- + 5-10% (175)
- + 0-5% (96)
- 5-0% (9)
- < - 5% (1)

Bron: ADS, SVR-bewerking; SVR-Bevolkingsprojecties 2015-2030.

Bron: SVR (2015)

I. Demografische uitdaging 2015-2060

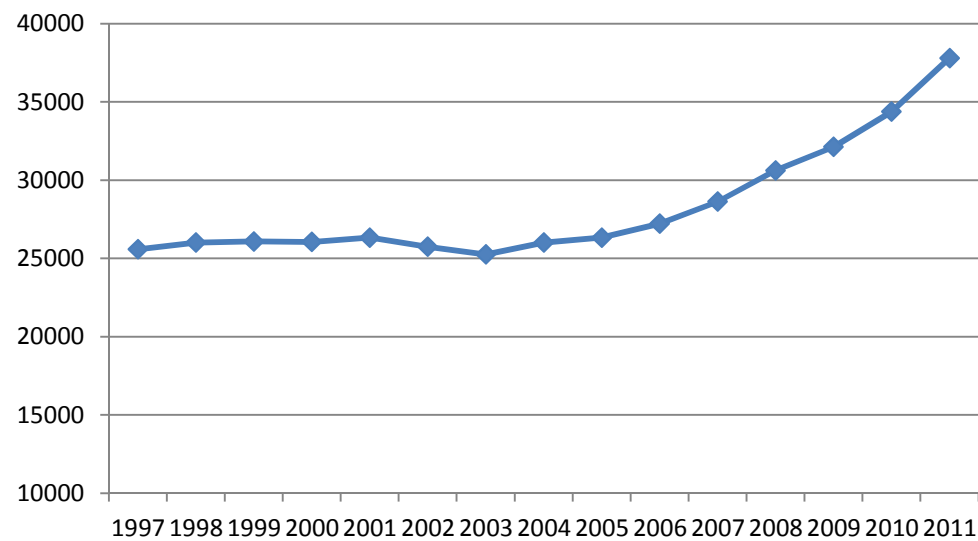

Gemeente	Procentuele groei
Brussel	106,5%
Evere	104,6%
Grimbergen	104,0%
Machelen	106,3%
Schaarbeek	105,5%
Vilvoorde	107,1%
Zaventem	104,9%
Gewest Brussel	103,0%
Gewest Vlaanderen	101,9%

Tabel 4: Procentuele bevolkingsgroei Gemeenten in de Noordrand 2015-2020

Demografische uitdaging 2015-2060

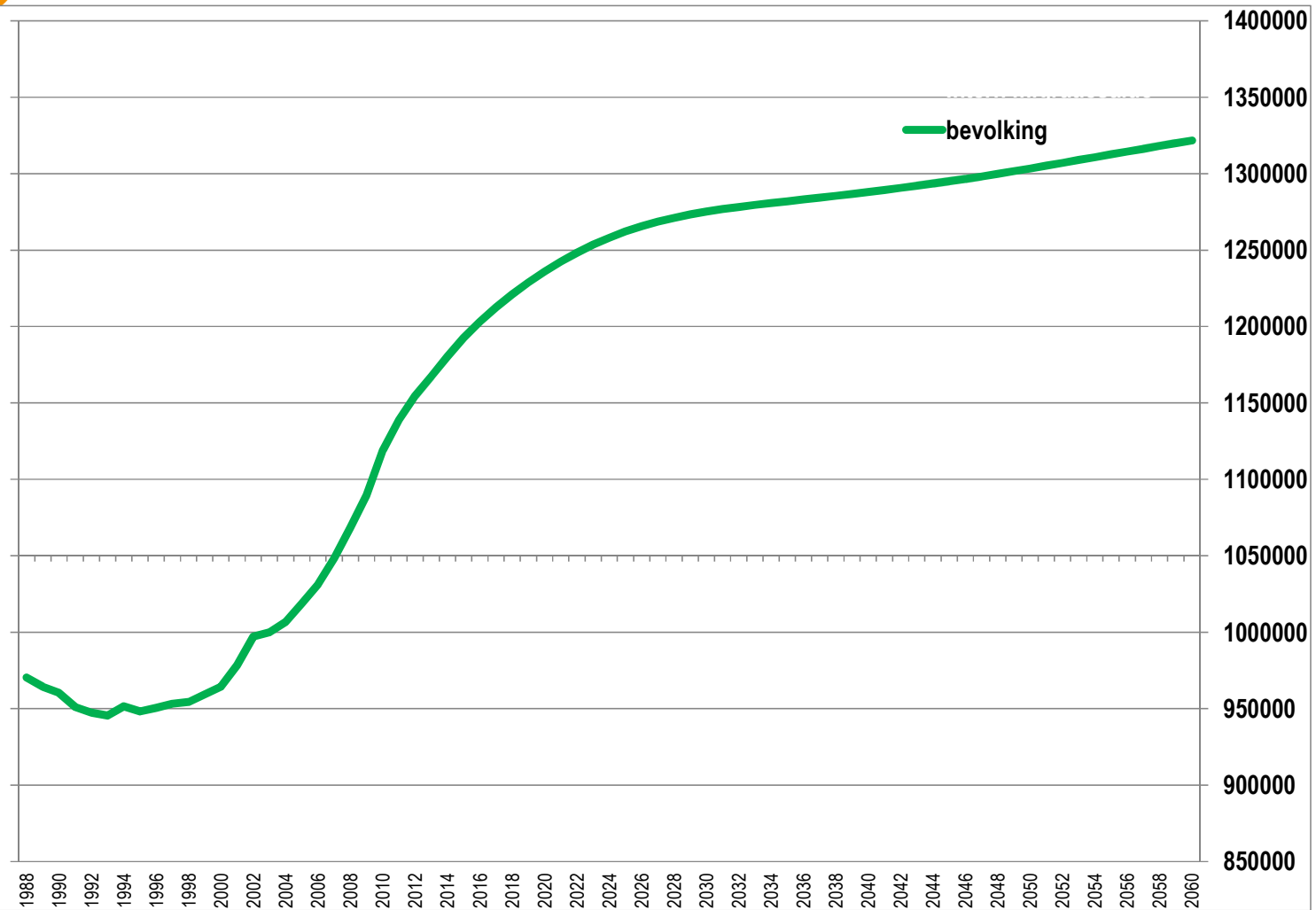

Groei aantal vreemdelingen Brusselse Noordrand

Stadsregionale uitdagingen

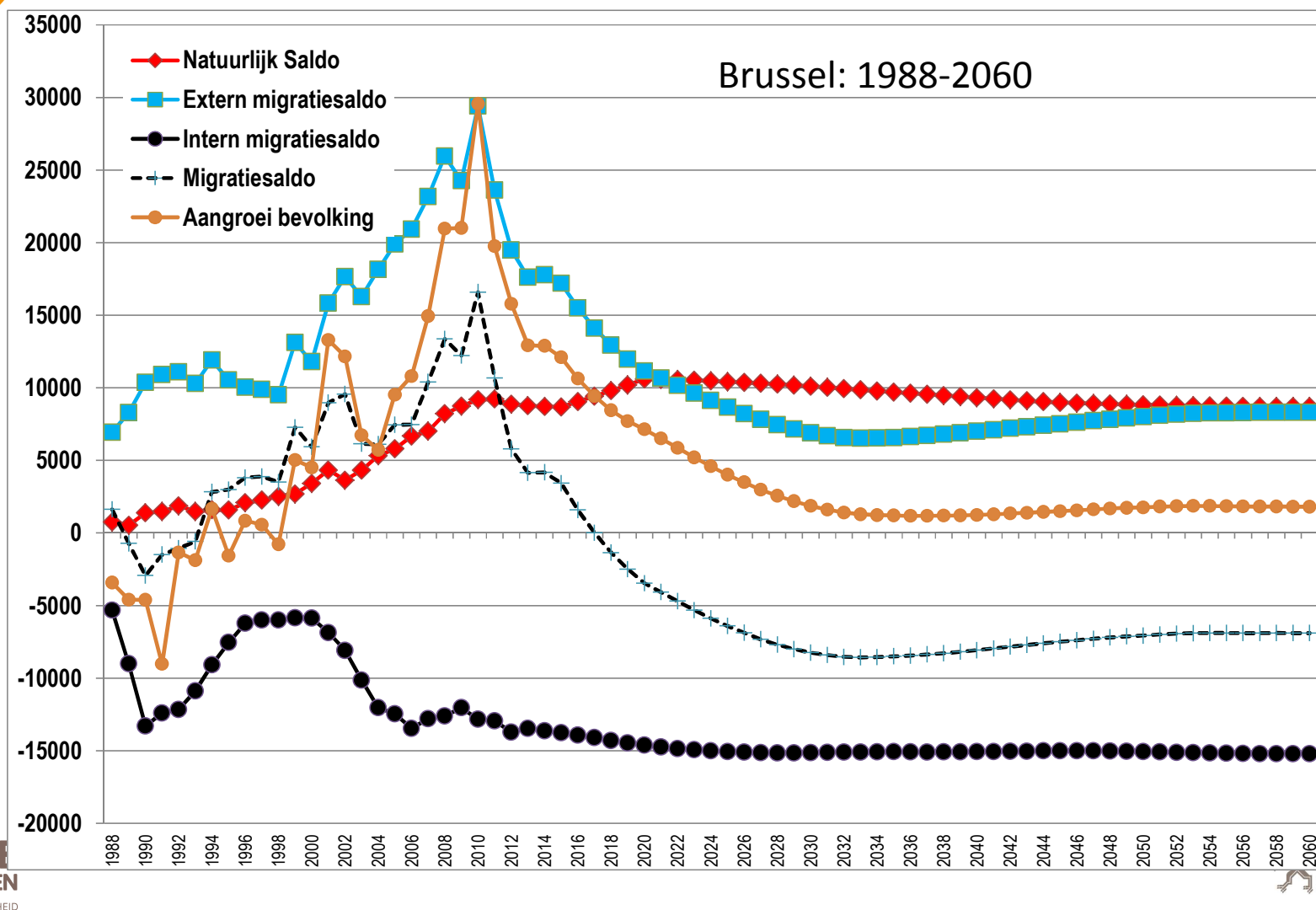
Brussel-19: 1988-2060

Stadsregionale uitdagingen

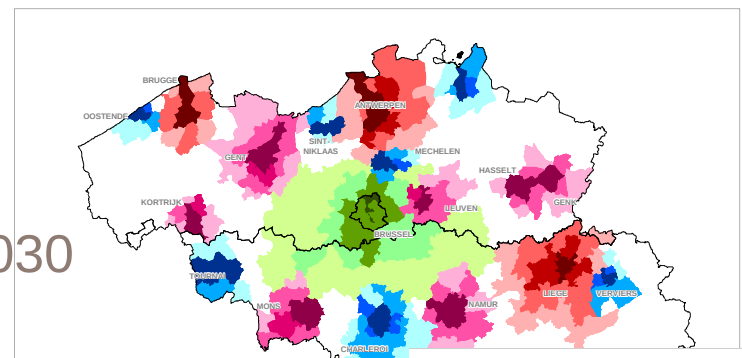
Brussel-19: 1988-2060

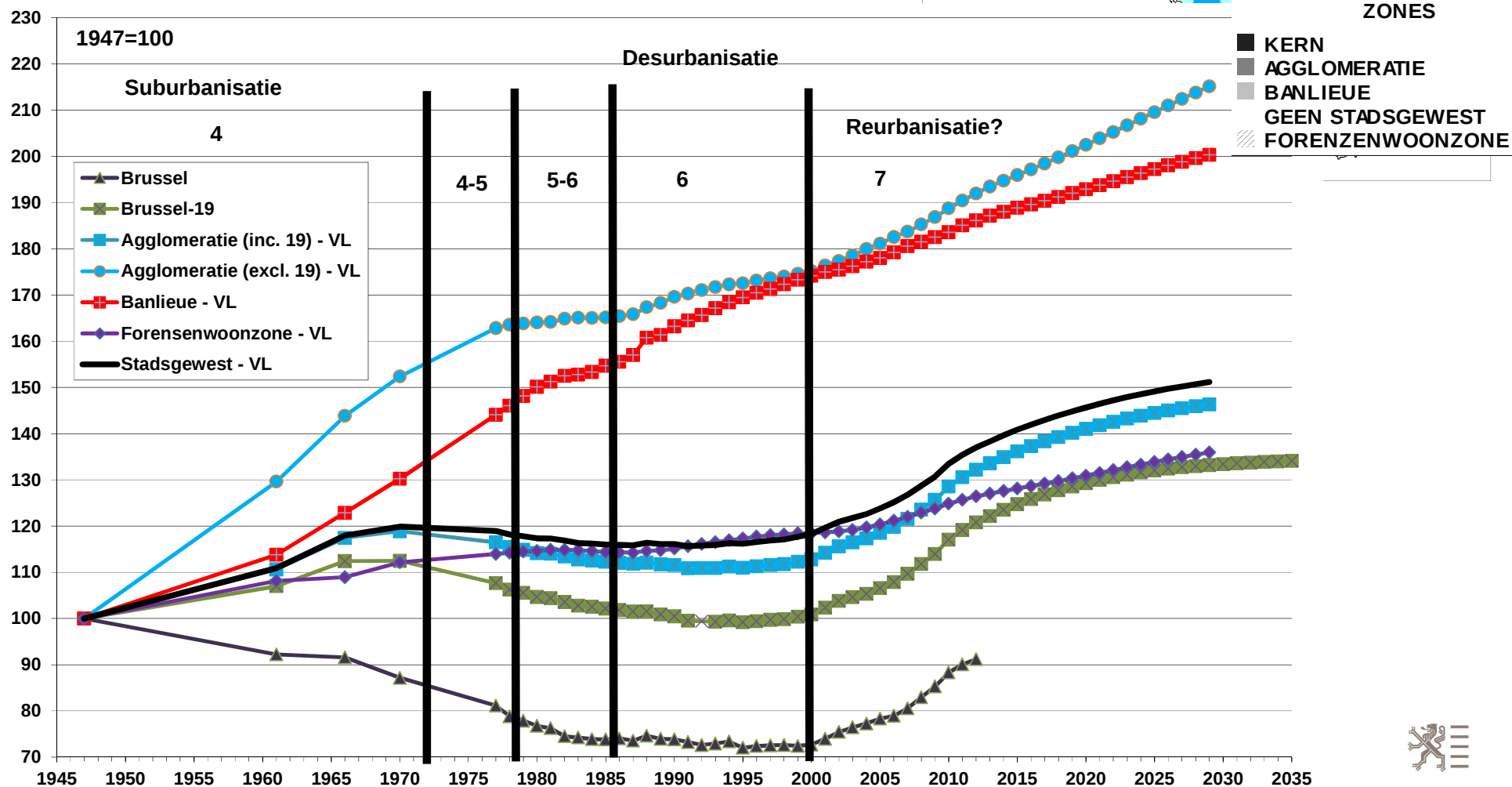

Stadsregionale uitdagingen

Stadsgewest (VL)– Brussel: 1947-2030

ZONES

1947-2013: waarnemingen, vanaf 2014 projecties FPB (2015) en SVR (2015)

“II. Een sterke stad en een sterke stadsregio”

http://binnenland.vlaanderen.be/sites/default/files/Eindrapport_2009_06_02pdf.pdf

Feiten:

- Globale geografische schaalverruiming
- Intense functionele relaties over grenzen in stadsregionale context
- Ontwikkelingen aan éne zijde van de grens kan men niet verklaren zonder ontwikkelingen aan andere kant mee te nemen

Beheer stadsregio nodig:

- Stadsregionale wereld impliceert beheer op dat schaalniveau
- Stad en stadsregio moeten hier sterker uitkomen
- Impliceert kader voor stadsregionale samenwerking

14 lokale verhalen (13 centrumsteden + Brussel)

- Brussel en rand: Hoe omgaan met een functionele realiteit?

21 aanbevelingen, waaronder Aanbeveling 8: Brussel

- Multilevel governance is ook oplossing voor Brussel
- Ook kleine voorbeelden nodig van samenwerking op gemeentelijk vlak

III. Stads(regio)- en gebiedsontwikkeling

Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan
Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

Historiek:

- Voor 1997: groene gordelbeleid
- 1997: Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
 - Groei opvangen in en rond bestaande kernen
 - Brussel: witte vlek in RSV
 - ‘Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel’
 - Niet-afwentelingsprincipe
 - Verstedelijkingsambities herbekeken om verstedelijkingsdruk in rand te beperken
 - Nadruk op open ruimte, reconversie, saneren en OV bereikbaarheid
 - Af te bakenen gebied maximaal inperken

Naamgeving gebied duidt ‘stadsregionale gevoeligheid’ aan

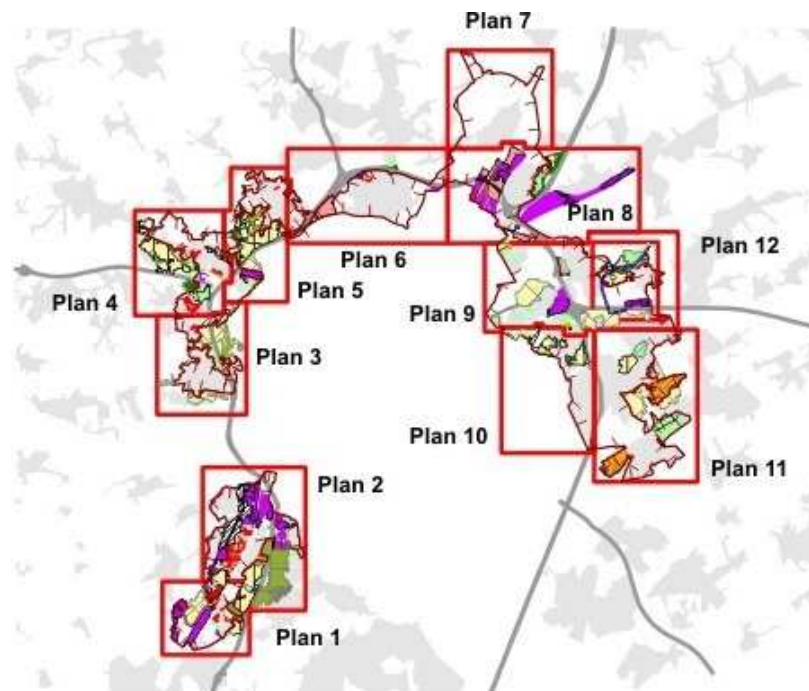

Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

2011: GRUP

- 2000-2010 studie en ontwerp
- Open ruimte maximaal behouden
- Grote projecten
 - Heizel parking C
 - Machelse Kanaalzone
 - Renbaan Sterrebeek
- Wonen:
 - Beperkt programma
 - Diegem: gebieden geschrapt ifv geluidshinder.
 - 2 bouwlagen. Lokale besturen kunnen afwijken tot 5 bouwlagen mits 'Wonen in Eigen Streek' (decreet GPB)

Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

2011: GRUP: interactie met andere initiatieven

- Planningsproces voor natuurlijke en agrarische structuur, regio Zenne-Dijle-Pajottenland
- Afbakening poort internationale luchthaven Zaventem
- START
- Optimalisatie van de ring R0
- Mobiliteitsvisie 2020 De Lijn en Projectplan Vlaams-Brabant & Brussel

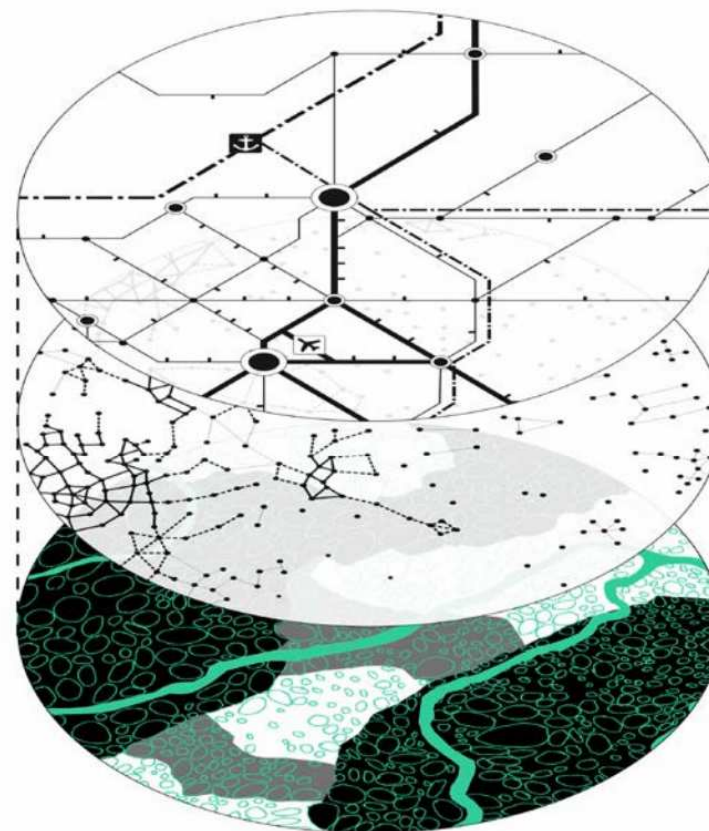

Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

Groenboek: Drie pijlers

- (1) Metropolitane allure versterken**
stevige basis voor economische,
sociale en culturele ontwikkeling
- (2) Menselijke maat in de ruimte behouden**
mensenmaat waar mensen zich thuis
voelen (geen New York of Tokio)
"horizontale metropool"
- (3) Ruimtelijke veerkracht vergroten**
klimaatbestendig, energietransitie,
mobiliteitsbeheersing en behoud van
biodiversiteit en voedselproductie mee mogelijk maken

Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

Zaventem en de zuidkant van de luchthaven

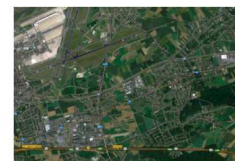

1 van de 10 BRV projectgebieden

DOEL GEBIEDSWERKING

- van onderuit
- Vanuit concrete vraagstukken op terrein principes & concepten uit het BRV-Groenboek testen versterken
- Quick-Wins om realisatiegericht BRV te realiseren

Zaventem en de zuidkant van de luchthaven

In de luchthavenregio leiden veel uitdagingen tot een hoge graad van complexiteit: het mobiliteitsvraagstuk, de internationale aantrekkelijkheid en bereikbaarheid, de demografische veranderingen, de leefbaarheid, het gebrek aan open ruimte, enz. Met het groot aanbod aan infrastructuur- en herbruiksmogelijkheden beschikt de luchthavenregio over belangrijke potenties om een metropolitane rol te spelen. Deze rol is verbonden met de nabijheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de daar aanwezige infrastructuur en het mogelijk hergebruik van terreinen. De aanwezigheid van verkeersinfrastructuur in deze metropolitane zone voor zowel luchtvaart, wegtransport als spoorwegen biedt potentieel voor multimodale vervoersmogelijkheden en logistiek. Tegelijk is er de ambitie om de kernen in de stedelijke regio leefbaar te houden, op maat van de mensen en in cohabitatie met de luchthaven en economische activiteiten. Deze ambities hebben nood aan regie en coördinatie in de veelheid van actoren en projecten die er spelen.

Voorzitter: Jan Van Doren, directeur VOKA Metropolitan

Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

Zaventem en de zuidkant van de luchthaven

Projecten & Quick Wins

Thema 1 optimalisering bedrijventerreinen, aanpak leegstand zuidkant luchthaven

- 1.A opzetten mobiliteit coördinatiecentrum & aanstellen van een mobiliteitsmanager voor bedrijvenzones rond de luchthaven (Keiberg/Lozenberg III)
- 1.B intergewestelijk overlegplatform ruimtelijke strategie bedrijvenzones
- 1.C juridisch kader voor transformatie bedrijventerreinen

Thema 2 Ontwikkeling van bestemde ruimte aan oostkant luchthaven

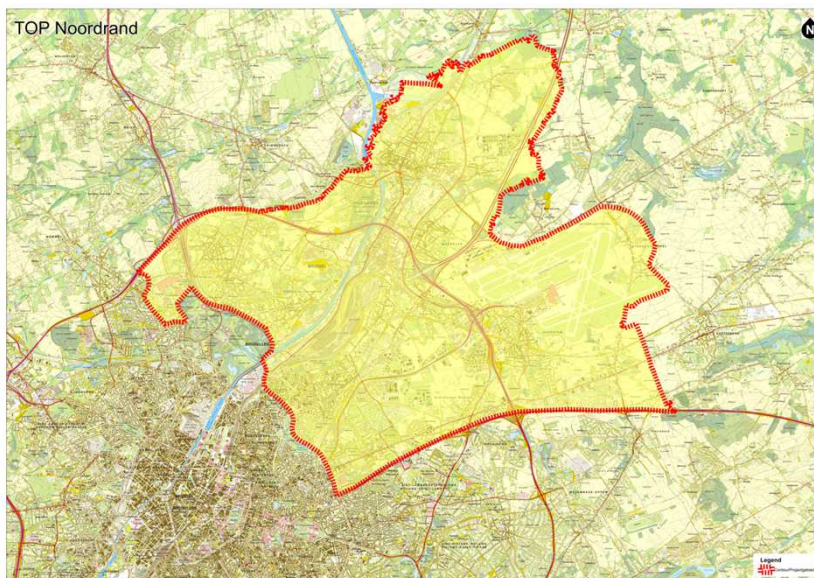
- 2.A Huntsman (onderzoek mogelijkheden ontwikkeling en aantakking op hoofdweg)
- 2.B overlegplatform m.b.t. verdeling van de lusten & lasten van de luchthaven
- 2.C onderzoek D'leteren i.f.v. optimalisatie ruimtegebruik

Thema 3 versterken en verbinden versnipperde open ruimte ten zuiden luchthaven

- 3 A integrale aanpak via landinrichtingsplan:
lopende projecten in openruimtecorridor ten zuiden van de luchthaven

Territoriaal ontwikkelingsprogramma Noordrand

Territoriaal Ontwikkelingsprogramma:

- Ruimtelijk ontwikkelingsbeleid kijkt verder over bestaande kaders
- Brengt relevante belanghebbenden gebiedsgericht samen
 - Besturen, middenveld en deskundigen
 - Over institutionele grenzen
 - Ontwerpend onderzoek hulpmiddel ondersteuning gedragen ruimtelijke keuzes

Doel: realisaties en perspectieven op korte en middellange termijn

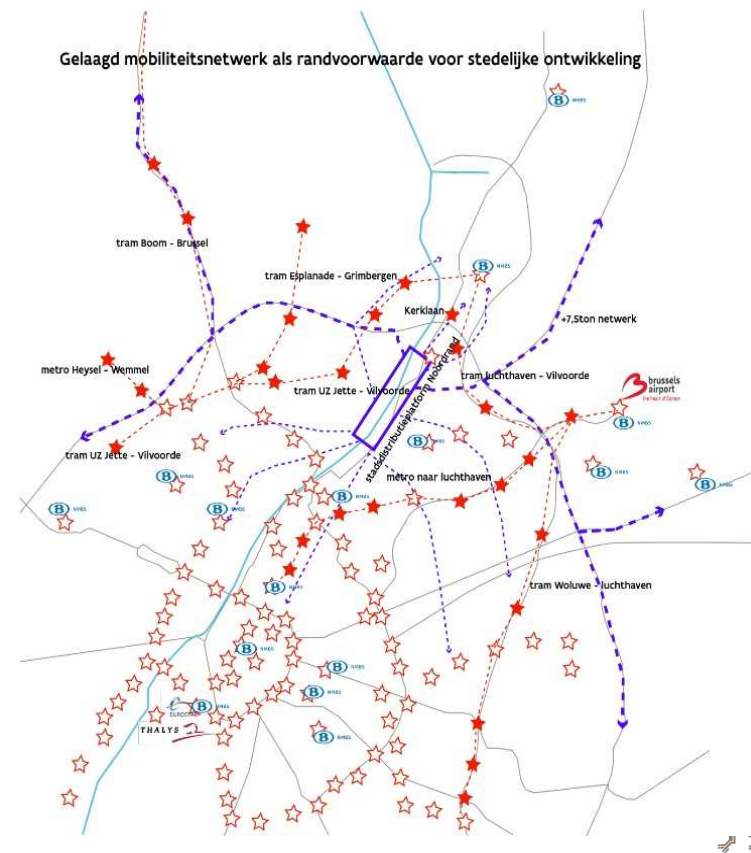
Territoriaal ontwikkelingsprogramma Noordrand

Territoriaal Ontwikkelingsprogramma Noordrand :

Waar plaats voor bijkomende woningen?

- Layer 1: mobiliteitsnetwerk

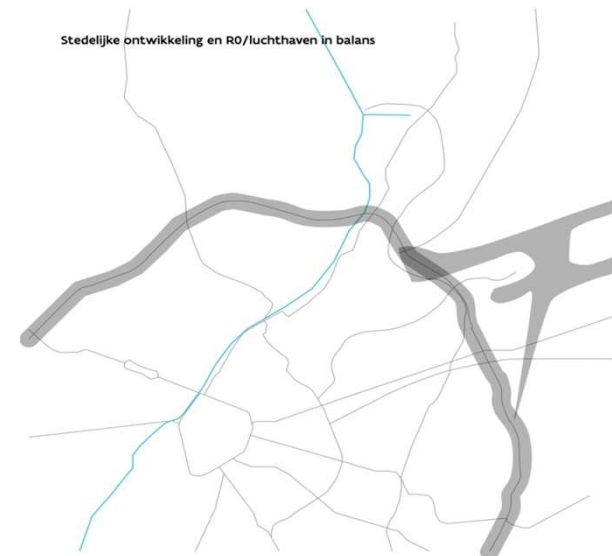
Territoriaal ontwikkelingsprogramma **Noordrand**

Territoriaal Ontwikkelingsprogramma Noordrand (VOORONTWERP):

Waar plaats voor bijkomende woningen?

- Layer 1: mobiliteitsnetwerk
- Layer 2: hinderzones infrastructuur

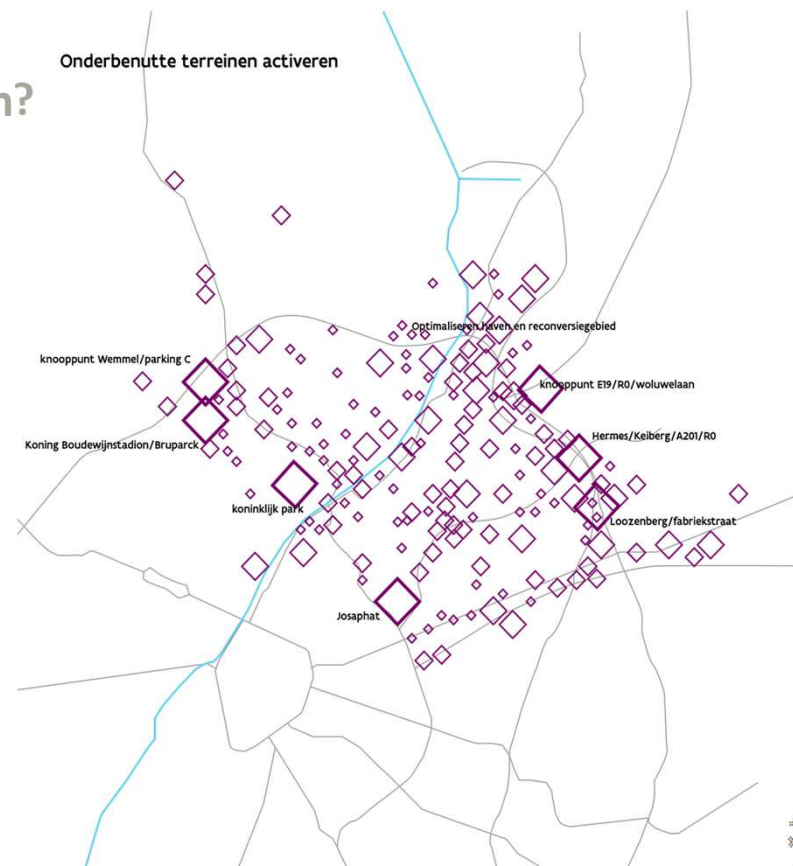
Territoriaal ontwikkelingsprogramma Noordrand

Territoriaal Ontwikkelingsprogramma Noordrand (VOORONTWERP):

Waar plaats voor bijkomende woningen?

- Layer 1: mobiliteitsnetwerk
- Layer 2: hinderzones infrastructuur
- Layer 3: onderbenutte terreinen

Intergewestelijk Informatieforum RO

Akkoord tot instelling van het Informatieforum Ruimtelijke Ordening

Ondertekend op 26/11/2012

→ Akkoord van onbepaalde duur

Door: Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Vlaams Gewest,
Waals Gewest

→ Aan gewestelijke beslissingsbevoegdheden wordt niet
geraakt

Doel : Samenwerking m.b.t ruimtelijke ordeningsbeleid

Intergewestelijk Informatieforum RO

Akkoord tot instelling van het Informatieforum Ruimtelijke Ordening

Opdracht (art.3 akkoord)

- 1° Ruimtelijke planningsprocessen identificeren die minstens twee gewesten aanbelangen. Meedelen van planningsprocessen voor nieuwe ruimtelijke plannen met mogelijk aanzienlijke gewestgrensoverschrijdende effecten
- 2° Faciliteren van overleg over deze ruimtelijke planningsprocessen
- 3° Organiseren en faciliteren van gegevensuitwisseling ten behoeve van planningsprocessen
- 4° Resultaten van overleg ter beschikking stellen van de respectievelijke gewesten
- 5° Voorstellen formuleren tot het gezamenlijk financieren (of sturen) van studies.

Intergewestelijk Informatieforum RO

Akkoord tot instelling van het Informatieforum Ruimtelijke Ordening

- Hoe:
- per kwartaal administratief overleg
 - jaarlijkse bijeenkomst ministers ruimtelijke ordening

Ministeriële
bijeenkomst
(26/11/2012)

Forum
(5/06/2013)
Metropolitane data,
Projecten,
governance

Forum
(9/01/2014)
Strategische
plannen

Forum
(27/11/2014)
Studies

Forum
(5/03/2013)
Strategische
plannen

Forum
(24 /10/2013)
Mobiliteit,
arbeidsmarkt

Forum
(23/06/2014)
Instrumentarium
strategische en
verordenende
plannen

Forum
(23/03/2014)
Beleidsnota's